

UPORABA ZNANJA PRIDOBLENEGA V OKVIRU PROJEKTA ERASMUS+ V PRAKSI

V okviru projekta Erasmus+ sem si v mesecu marcu ogledala Nastavno-klinični center Edukacijsko-rehabilitacijske fakultete (ERF) v Zagrebu. Gre za ustanovo, ki združuje znanstveno, strokovno in pedagoško delo na področjih edukacijske rehabilitacije, logopedije, socialne pedagogike in psihologije ter posameznikom nudi svetovalno in izobraževalno podporo.

Skupaj s sodelavko sem imela priložnost senčiti različne strokovnjake pri delu z otroki, se seznaniti z uporabo diagnostičnega instrumenta ADOS-2 ter prisluhniti predavanjem s področja posebnih potreb.

Med senčenjem me je posebej navdušilo predavanje dr. Josipe Mihić o pomenu socialnega in čustvenega učenja v predšolskem obdobju ter predstavitev programov PATHS in Čuječnost. Dr. Mihić nama je posredovala tudi kontakt ge. Janje Šetor iz Vrtca Tezno, ki sodeluje pri projektu Spodbujanje socialnega in čustvenega učenja v vrtcih v okviru EduSkills+. Program je brezplačen in dostopen vsem ter vsebuje številne dejavnosti za razvoj socialnih in čustvenih kompetenc.

V okviru senčenja sem opazila tudi, kako velik pomen strokovnjaki namenjajo strukturiranosti obravnav z uporabo slikovnih urnikov, podporne komunikacije in različnih vizualnih pripomočkov. Po vrnitvi sem svoje obravnave dodatno strukturirala. Ura se sedaj začne z uvodnim pozdravom, ki ga otrok izbere s pomočjo slikovne predloge (npr. »petka«, »kepica«, objem). Nato otrok na lego možičku pokaže svoje trenutno počutje in ga poskuša ubesediti, na vremenski uri pa označi vreme. Obravnava se vedno zaključi z izbranim pozdravom.

Takšna struktura je otrokom prinesla več predvidljivosti in občutka varnosti, hkrati pa jih spodbudila k bolj aktivnemu sodelovanju. Otroci soustvarjajo potek srečanja, sprejemajo odločitve in izražajo svoje počutje. Strukturo so zelo dobro sprejeli in jo hitro ponotranjili. Ko sem jo kdaj nehote izpustila, so me otroci sami opozorili, da moramo najprej opraviti uvodni pozdrav ali drugo dogovorjeno dejavnost.

Pri otrocih, ki imajo težave na socialno-čustvenem področju, sem začela načrtno vključevati dejavnosti za prepoznavanje in poimenovanje čustev, ustrezno izražanje čustev, krepitev samopodobe ter učenje strategij za samoregulacijo. Otroci so dejavnosti z zanimanjem sprejeli, pri njih aktivno sodelovali in jih začeli prenašati v vsakodnevne situacije.

Posebej opazen napredek je bil pri deklici, ki je v skupini pogosto doživljala čustvene izbruhe in izražala neustrezna vedenja. Po večmesečnem sistematičnem vključevanju dejavnosti zna danes svoja čustva prepoznati in jih poimenovati. Ko začuti, da postaja razburjena, sama pove, da potrebuje »želvico« – tehniko umirjanja, ki sva se je skupaj naučili – in le redko še odreagira z izbruhom. Opazen je tudi njen napredek pri samoregulaciji in vključevanju v skupino.

Ker sem med senčenjem na ERF v Zagrebu imela možnost opazovati uporabo diagnostičnega instrumenta ADOS-2, ki vključuje tudi poglobljen intervju s starši, sem pridobljene komunikacijske pristope začela uporabljati tudi sama. Na sestankih, zlasti s starši otrok z motnjo avtističnega spektra, sedaj zastavljam vprašanja bolj odprto in sistematično. S takšnim

načinom pogovora starši o otroku povedo več pomembnih informacij, kar prispeva k boljšemu razumevanju njegovih potreb in učinkovitejšemu načrtovanju podpore.

Da bi otrokom omogočila čim bolj aktivno vlogo tudi pri jezikovno zahtevnejših nalogah, sem dodatno razširila uporabo slikovne podpore, predvsem pri otrocih z jezikovnimi težavami. Izdelala sem številne nove didaktične materiale in vizualne pripomočke po vzoru primerov, ki

sem jih spoznala med senčenjem. Tako otroci lažje razumejo navodila in so bolj samostojni pri dejavnostih.

Senčenje v okviru programa Erasmus+ mi je omogočilo veliko novih izkušenj in mi dalo priložnost, da spoznam nove pristope pri obravnavi otrok s posebnimi potrebami hkrati pa tudi potrditev, da veliko pristopov in metod vzgojiteljice za zgodnjo obravnavo tudi pri nas že vnašamo v prakso.

Zapisala: Sabina Kosmač Brezar, vzgojiteljica za zgodnjo obravnavo